

Societat

El sistema de salut

Assegurances 'low cost': desprotecció de l'usuari i precarització del metge

Els facultatius volen que Salut intervingui pel desgast de la sanitat privada

ANTONI LÓPEZ TOVAR
Barcelona

Ningú no dona duros a quatre pessetes. Si pensem que contractant una assegurança de salut privada per una prima de nou euros al mes, com les que s'anuncien actualment, el vostre accés a l'atenció mèdica experimentarà una millora és que a) no heu comprès el significat del refrany o b) la vostra generació no ha conegut les pessetes. Les tarifes sonades -"Més cobertura per menys preu", "les assegurances de salut més barates", "Ofertes, promocions i descomptes en assegurances de salut", són alguns eslogans- comporten també re-

sultats sonats. Les companyies d'assegurances han decidit competir en preus en un mercat en plena expansió per les dificultats d'accés a la sanitat pública, a costa de sacrificar la qualitat assistencial i les retribucions dels professionals.

"Jo fa dos anys vaig deixar una companyia perquè les condicions de treball eren vergonyoses, amb honoraris molt baixos i unes limitacions enormes, com ara poder visitar un pacient una vegada cada dos mesos com a màxim", explica Pere Turner, responsable de la secció de professionals d'assegurança lliure del Col·legi de Metges de Barcelona. "Molts companys han deixat algunes entitats perquè con-

sideren que les condicions són humiliants. És una pena, perquè hi ha pacients que portes des de fa 20 o 25 anys, i, a més, és un sector que aporta enormes beneficis econòmics a les empreses", hi aprofundeix.

Quan parlen de condicions humiliants, els facultatius es refereixen, per exemple, a cobrar 40 euros per una intervenció quirúrgica, per repartir entre tot l'equip, format tres persones com a mínim: cirurgià, instrumentista i ajudant. Quan es refereixen a tarifes vergonyoses al·ludeixen, entre altres coses, al fet de llevar-se a les tres de la matinada i anar a una clínica per atendre una urgència com podria ser un os trencat. Fer una ra-

diografia al pacient, reduir-li la fractura, enguixar-li la lesió, esperar, radiografia de control... Total, un parell d'hores per ingressar entre 20 i 30 euros.

El Consell General de Col·legis de Metges de Catalunya exhorta a "posar fi a la situació de deteriorament creixent que es viu al sector de la sanitat privada lligat a l'assegurança lliure". "La proliferació sense fre de pòlisses, sovint indignes, genera cada vegada més indefensió i desprotecció entre els ciutadans i afavoreix la precarització de molts professionals que treballen per a les companyies asseguradores", afirmen les entitats col·legials en una carta al conseller de Salut de la Generalitat. Exigeixen a Ma-

nuel Balcells l'establiment d'un marc regulador i l'ordenació del sector".

La xifra de pòlisses privades creix sense parar, encoratjada també pels efectes de la pandèmia en el sistema públic. A Catalunya un 34% de la població disposa de cobertura privada i a Barcelona ciutat, un 40%. En aquesta tessitura, els col·legis de metges exigeixen una regulació de manera que les companyies d'assegurances ofereixin una informació detallada sobre les cobertures que ofereixen. "Fa uns anys que estan en plena guerra econòmica oferint pòlisses de cost baix, amb ofertes de 16 i de 20 euros per a tota la família. És evident que amb aquestes quo-

Quan la salut ja no és el primer

■ La xifra d'usuaris de la cobertura sanitària privada s'ha duplicat a Espanya els últims 15 anys, destaca Ignacio Orce, president d'Assistència Sanitària. El sector va entrar en una nova dinàmica quan l'últim govern Aznar va establir la possibilitat que les empreses incorporessin pòlisses de salut per als seus empleats en la negociació col·lectiva, a canvi d'exempcions fiscals per a l'empresa i per al treballador. Companyies que fins aleshores essencialment havien venut pòlisses a les famílies van començar a competir per les empreses. En aquest context, la salut no és el primer, i es produeixen maniobres com la cessió de la gestió de les assegurances de salut de Generali a Sanitas per 10 anys, criticada pels col·legis de metges catalans. Sanitas ha prescindit unilateralment de facultatius i "ha procedit a rebaixar els honoraris dels professionals que s'han mantingut en el quadre mèdic", denuncien. Lamenten que Generali "hagi sucumbit a estratègies que responen únicament a la lògica del benefici econòmic".

A Catalunya un 34% de la població disposa de cobertura privada, i un 41% de metges compaginen activitat pública i privada

Observatori 'La Vanguardia'-LLYC

El deteriorament de la sanitat copa el debat a les xarxes socials

La situació a Madrid centra les crítiques a Twitter

Una jornada de la llarga protesta dels sanitaris de Madrid

LORENA FERRO
Barcelona

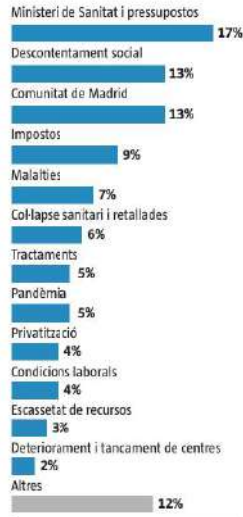
Les retallades a la sanitat i la situació del sistema sanitari són temes habituals en el debat social. En el presencial i també en el virtual. Xarxes socials com Twitter acostumen a ser l'espai predilecte per queixar-se, enaltir bondats o reivindicar, per a molts ciutadans, però també per a polítics i institucions. Sota el títol *La sanitat a Espanya. Anàlisi de la conversa social*, l'Observatori de la Conversa Social a Espanya *La Vanguardia-LLYC* ha analitzat la conversa entorn de la sanitat que ha tingut lloc a Twitter l'últim any: 3,15 milions de missatges i 247.000 perfils, de l'1 de febrer del 2022 al 13 de febrer del 2023. Un període marcat per les vagues dels sanitaris madrilenys.

El conflicte no s'ha escapat del debat, i potser per això Madrid concentra el volum de debat sanitari més gran a la xarxa. Totes les temàtiques analitzades han estat negatives, però el deteriorament de la sanitat monopolitza la conversa "altament polititzada".

La vaga indefinida de l'atençió primària madrilenya del mes de novembre per la remodelació del sistema d'urgències extrahospitalàries i la manifestació multitudinària posterior, han posat la sanitat a Madrid en primera línia i l'han convertida en la comunitat que concentra una part més gran de la conversa, segons les dades extretes.

Sanitat: de què es queixen els ciutadans a Twitter?

PRINCIPALS TEMÀTIQUES EN LA CONVERSA

FONT: LLYC

LA VANGUARDIA

I és que "la conversa social és un altaveu del malestar per la sanitat", apunta Ibo Sanz, autor de l'estudi. En aquest sentit, tots els temes que versen sobre deteriorament de la sanitat, com són el descontentament social (13%), el col·lapse sanitari i les retallades (6%), l'escassetat de personal i recursos (3%) i el deteriorament i tancament de centres (2%) acaparen

bona part del diàleg a Twitter (24%), i la preocupació per la pandèmia (5%) queda en un segon o tercer lloc.

Són els perfils polítics els que més parlen de la situació originada per la covid, mentre que la Comunitat de Madrid és la temàtica que més perfils de pacients activa. Madrid acapara gairebé el meitat del debat sanitari virtual. Un 43% dels missatges són mencions de la Comunitat de Madrid. Catalunya, per la seva part, és la tercera comunitat que envia més missatges (10%), tot i que és la que té menys activació per usuari (8,5 missatges contra els 17 de Madrid).

La privatització i el deteriorament i tancament de centres no són les temàtiques que més mencions acumulen, tot i que sí que són les que més "negativitat generen" a totes les comunitats, especialment a Catalunya. En canvi, els perfils polítics eludeixen parlar de privatització.

Del que no hi ha cap dubte és que el debat sanitari "és una conversa amb un grau elevat de politització", apunta Ibo Sanz, que assenyalava que el sanitari és un tema que "mobilitza" especialment l'electorat progressista. Així doncs, la conversa sanitària progressista representa un 52% dels perfils que en parlen. En canvi, entren en el debat sanitari únicament un 21% dels

La conversa pública sobre sanitat està molt polititzada a Twitter i mobilitza els progressistes

perfils conservadors. Mentre que els perfils conservadors critiquen la gestió del Govern i que les manifestacions siguin "actes polítics", els progressistes denuncien el col·lapse d'urgències, criden a assistir a les manifestacions i critiquen la presidenta de la Comunitat de Madrid, Isabel Díaz Ayuso; també es fan ressò de casos extrems o compareixen el cost dels tractaments i dediquen espai a l'agraïment als professionals de la sanitat pública.

La pandèmia ha quedat enre per a molts. I també es veu a Twitter, on ha deixat de ser un dels punts que més preocupa. En aquest sentit, apunta Sanz, ha quedat patent "la solitud dels sanitaris" a qui ja no es dona suport com a l'inici de la crisi sanitària per la covid.●

LES CLAUS

1. El creixement. Espanya es va establir en uns 6,5 milions de pòlisses de salut. La xifra comença a créixer quan el Govern central ofereix exempcions fiscals a empreses que contractin assegurances per als treballadors.

2. El preu. Especialistes consultats indiquen que una pòlissa per sota de 100 euros mensuals té poca cobertura.

3. Els professionals. El sector, de llarga tradició a Catalunya, ocupa uns 10.000 metges. Un 59% es dedica exclusivament a l'activitat privada i un 41% la compagina amb la pública.

4. Els ingressos. Les companyies d'assegurances van facturar uns 2.000 milions d'euros a Catalunya el 2020. La xifra s'ha incrementat els últims dos anys per la pujada de la xifra de pòlisses a causa dels problemes causats per la covid.

tes no és possible oferir una cobertura sanitària correcta", alerta el doctor Torner. Un altre problema és que algunes companyies pugen els preus desmesuradament a mesura que el client es fa gran, fins al punt de fer-lo fora quan la pensió no li arriba. "Salut també hauria de posar ordre en això: limitar les pujades d'acord amb el temps que fa que el client està assegurat".

L'augment de pòlisses es tradueix en més pressió assistencial als centres privats. Tot i que l'accessibilitat continua sent el gran reclam de la pública, comencen a haver-hi algunes demores en especialitats. A aquest pas, la crisi privada serà més gran que la de la pública, preveu un metge. L'oftalmòleg Joan Carles Raiteri exposa les dificultats per incorporar els nombrosos avenços tecnològics cobrant uns honoraris ínfims. "Cal dir que no totes les entitats són iguals -precisa. N'hi ha que sí que aposten pels nous mètodes diagnòstics i els nous tractaments".

A parer d'aquest metge, la situació és pessimista i l'Administració, "sempre pensant en temes electorals", se'n desentén. "Sé de companys que han deixat mútues perquè no els sortia a compte, el que no pots fer és perdre diners", diu. Tot i això, considera que la dinàmica de deteriorament arribarà al final en uns dos anys. En primer terme, perquè l'Administració haurà de ser conscient que la sanitat privada també és un servei públic i garanteix la viabilitat del sistema públic. En segon, perquè "les companyies també necessiten bons professionals i amb mitjans avançats".

Ignacio Orce, president d'Assistència Sanitària, una companyia d'assegurances amb un qua-

Intervencions per una tarifa de menys de cent euros repartits entre tot l'equip quirúrgic

dre de 5.000 metges i que és propietat d'una companyia de facultatius, és més pessimista. "Les companyies volen guanyar diners i han descobert que el factor que encareix en negoci és el metge. Així doncs, els fan treballar en condicions i preus francament indignes. O ho acceptes o ho deixes córrer; si hi vols treballar, t'hi has d'adaptar".

El mercat està immers en una lluita de preus a la baixa perquè els accionistes guanyin diners en detriment dels professionals, segons Orce. A parer seu, la regulació en un sistema de lliure mercat és "utòpica" i la crisi de la sanitat ha vingut per quedar-s'hi: "La pública està infranquejada -a Catalunya requeriria 5.000 milions més l'any- i no es reconeix el paper coadjuvant de la privada".●

XAVIER CERVERA